

Posamezne številke: Na-
vadne Din —50, ob ne-
deljah Din 1—.

TABOR

Posamezne številke: Na-
vadne Din —50, ob ne-
deljah Din 1—.

Leto: III.

Maribor, torek 11. aprila 1922.

Številka: 83.

Zbor Slovenjanske stranke v Mariboru.

Maribor, 9. aprila.

Današnji zbor Demokratske stran-
ke, ki se je vršil ob pol 10. uri v veli-
ki dvorani Narodnega doma, je bil si-
čajna manifestacija jugoslov. in de-
mokratske ideje, ki kljub hujskanju
in demagoštvu raznih avtonomistov
in separatistov živi in se razvija. To je
in pokazal številni obisk nad 500 zaupni-
kov iz vseh krajev mariborskega volil-
nega okrožja, tako iz Koroške, kakor
iz Prekmurja in cele bivše Spodnje
Štajerske.

Zborovanje otvori poslovodeči pod-
predsednik demokratske stranke za
Slovenijo, g.

dr. Vladimir Ravnihar.

ki je v vzočenih besedah pozdravil vse
navzoče, povdarjajoč enotnost in edin-
stvo vseh treh plemen, ki jih združuje
naša mlada, svobodna Jugoslavija.
Nečemo separatizma, ne hegemonije,
temveč edinstvo, ki smo si ga s težkimi
in krvavimi žrtvami priborili. To je
in bo vedno zastopala Jugoslovanska
demokratska stranka, ki je za uresni-
čenje tega svojega načela doprinesla
je dovolj dokazov in žrtev. V tem cilju je
je prevzela stranka v največjem času
vlado v svoje roke ter s tem doprinesla
najtežjo žrtvo. Velika in težka je na-
loga, ki jo je stranka s tem naprtila.
Za to svojo žrtvo pa žanje največje so-
vrstvo svojih nasprotnikov, ki s hujs-
kanjem in demagoštvom otežujejo
delo, kjer le morejo. Pogrešamo pa pri
epoziciji stvarne in objektivne sodbe
in kritike, ki nima namena zidati, am-
niti ono, kar smo s težavo in trudom
pridobili, zopet porušiti. Toda vse to
nas v našem delu ne more ovirati. Naj
pade ta ali oni, ideja ostane živa in se
bo razvijala.

Burno pozdravljen nastopi narodni
poslanec

dr. Vekoslav Kukovec.

ki je v enournem govoru očrtal histo-
rični razvoj napredne ideje, razvil na-
črt o ustanovitvi enotne organizacije
za bodočo mariborsko oblast in o njenih
nalogah. Zigosal je v svojem govoru
trošenje energije naprednih sil v raz-
nih strankah in stranicah brez poziti-
vnega dela in uspeha. (Njegov govor,
ki je bil viharno odobran, prinašamo
v celoti.)

Za njim je nastopil bivši minister

dr. Albert Kramer.

V izbranem govoru je orisal po-
trebo enotne nacionalne politike, ki
zastopa skupne cilje skupne države.
Sen onih duš, ki so pod tujim jarmom
sanjale o idealni, svobodni Jugoslaviji
se se ni mogel izpolniti. Organizacija
države kot enote mora združevati vse
državske diference med posameznimi
plemeni in pokrajinami pa so velike.
Dočim je Srbiji kot izključno agrarni
državi bilo treba samo primerne tr-
žišča, na katero je spravila svoje a-
grarne pridelke in živino v denar, se
na pr. naši severni kraji le s trudom
preživljajo in žive od obrti in indu-
strije. Glavna naloga stranke mora
toraj biti, da izravna te diference in
najde pravo linijo v gospodarski poli-
tiki. To pa je tako velika in težavna
naloga, da jo je le težko rešiti. Prvi
korak k temu je tvorila agrarna re-
forma, za katero pa v naših krajih ni-
mamo pravega razumevanja. Mnogo
se je pri tem grešilo, toda ideja je izvr-
šena. Druga naloga Demokratske
stranke obstoja v kulturnem zblizanju
vseh treh plemen. Toda program sam
brez praktičnega dela ni nič, kajti le

v praktičnem delu se lahko medseboj-
no spoznamo in le tam se križajo inter-
esi. Demokratska stranka je dosedaj
izvršila veliko delo. Vidovdanska us-
stava, ki se lahko prišteva med najmo-
dernejše, je premagala vse separati-
stične tendence. Četudi je sto in stokrat
prokleta od nasprotnikov, je dokazala,
da je daleč od centralizma, temveč je
ravno nasprotno — zaščitnica decen-
tralizacije. V bodočih oblastih lo-
imel veliki župant generalno kompe-
tenca. Zakon o administrativni upravi
države pridruže le najvažnejše stvari
ministrstvu. Samouprava v oblastih
predstavlja večjo samostojnost, nego
deželna avtonomija in deželni zbor.

Demokratska stranka, ki je zaščit-
nica in boriteljica za moderni razvoj
naroda, pa se mora boriti z reakcijo
in ostudnim demagoštvom. Radikalna
stranka ima sicer slavne tradicije, ni
pa se še priučila našemu ujedinjenju.
Na Hrvatskem bijejo razni frankovci
in Radičevci star papirnati boj. Slo-
venski klerikalizem, ki že od nekdanj
uničuje narodne sile, se obrača zopet v
stare pot nazaj. Zato hoče vladati vsaj
v nedeljeni Sloveniji, ker v državi
ne more. Posluša pa se najostud-
nejšega demagoštva, in ničesar se ne
more zgoditi, kar bi ne pripisali de-
mokratom, če je slabo, in kritizirali,
zakaj ni boljše, če je dobro. Naj bo še
tako pametno in koristno, za vse ina-
jo le nerazumevanje in širijo nezado-
voljstvo. Tako so na pr. po trgovskem
shodu v Ljubljani, kjer je demokratski
zastopnik ščitil širše interese, razkri-
čali v svet, češ, demokrati so sovražni-
ki trgovstva, na drugi strani pa nas
zopet ozmerjajo z zaščitniki kapita-
listov in verižnikov. Slovenci se sicer
kaj radi bahajo, da so sel Jugoslavije,
toda v resnici smo še daleč od politi-
čne zrelosti, v čemur nas priprosti srb-
ski seljaki daleč prekašajo. Razcepje-
nost v razne stranke in straniče je
največji nacionalni greh. Slovenski
vpliv v parlamentu postaja vedno
manjši, ker ničesar ne dokazemo. Mi-
sliimo le na sebe, mesto na celokapno
državno gospodarstvo, od katerega je
odvisen tudi naš gospodarski razvoj.

Bližajo se veliki dogodki, stojimo
pred volitvami v parlament in v obla-
sti. Treba je mnogo in pozitivnega de-
la, ker le v delu je naš napredek in
razvoj.

Govornik je žel za svoj stvarni in
vsestransko objektivni govor viharno
odobravanje.

Nato je nastopil g.

Ivan Rebek,

obrtnik iz Celja, ki je pozdravil zlasti
zaupnike iz Prekmurja in Koroške, ki
so tokrat prvič v naši sredini. V svo-
jem govoru je povdarjal, da je Demo-
kratska stranka in njeni voditelji
bolj socialistična, kot socialisti sami.
Vseled razcepljenosti pa je stranka
prešibka, da bi mogla najti v Beogradu
pravo razumevanje za obrt. Povdarjal
je potrebo enotne državne, dobre in
trajne zakonodaje, ki bo ščitila tudi
obrtnika. Obrtniki so mnogo zamudili,
ker niso bili organizirani kakor delav-
stvo, ki je doseglo tekoča tri let ob-
stoja naše države mnogo več, kakor je
sploh pričakovalo. Zato pozivlja obrt-
ništvo, da se združi in organizira v
stranki, ki je in bo vedno zastopala
njegove interese — v jugoslovenski
demokratski stranki.

Posesnik Lovro Petovar iz Ivanju-
kovec je govoril kot zastopnik kmetov
povdarjajoč potrebo gospodarskega
programa, ki bo ščitil tudi našega
kmeta. Država naj poskrbi za primeren

frg, kjer bomo prodajali naše vino. Tu-
di v živinoreji je treba primerne gos-
podarske politike, da se bo razvijala
in napredovala. Gozdarstvo vsled sia-
bihi prometnih razmer trpi ogromno
škodo. Zato je predvsem treba dvigniti
naš promet, ki bo nosil vsem velike ko-
risti.

Dr. Avgust Reisman

govori o kulturnem delu stranke in po-
trebi naobrazbe naroda. Njegov zani-
miv govor prinesemo v celoti.

Predno se je razvila debata, je
predlagal g. Vekoslav Spindler sledeče

resolucije:

ki so bile soglasno sprejete.

I.

Zbor zaupnikov mariborskega vo-
lilnega okrožja 9. aprila 1922. v Ma-
riboru odobrava iz ozirov gospodar-
skega in kulturnega napredka tega
okrožja akcijo za združitev napred-
nih organizacij, ki so za državno
edinstvo in pozitivni gospodarski
program. Z obžalovanjem vzame na
znanje, da vodstvi stranke samostoj-
nih kmetov in narodnih socialiste-
nista dotičnega poziva za sporazu-
mevanje sprejeli in sta ga brez raz-
logov odklonili kljub drugačnim
sklepom oziroma željam velikega
dela članstva teh strank. Okrožnemu
odboru se nalaga, da v interesu na-
predka okrožja nadaljuje akcijo za
koncentracijo zlasti v svrhu izvedbe
volitev v oblastno skupščino.

II.

Okrožna organizacija Demokrat-
ske stranke za mariborsko volilno
okrožje sloneč v polnem obsegu na
programu Demokr. stranke, spreje-
tem na kongresu dne 30. in 31. okto-
bra 1921. v Beogradu, programu ab-
solutnega narodnega in državnega
edinstva, široke dekoncentracije u-
prave v samoupravnih edinicah, po-
zdravlja ustanovitev mariborske o-
blasti kot prvi korak k udejstvova-
nju naroda v obsežni samoupravi.
Istotako bo z vneto izvajala stran-
kin program glede kulturne, zdrav-
stvene in socialne politike.

Organizacija je dolžna v najbližji
prihodnosti svoje delovanje posvetiti
v prvi vrsti ureditvi dobre uprave in
dobrih samouprav v območju mari-
borske oblasti.

Vse svoje sile hoče posvetiti zla-
sti gospodarskemu delu ter z vsjo
vneto negovati krajevne gospodar-
ske interese mariborskega okrožja
potem svoje politične, gospodarske
in kulturne organizacije ter po svo-
jih zastopnikih v skupščinah samo-
upravnih korporacij.

Smatramo za prvo in glavno na-
logo naše zakonodaje, da omogoči
povzdigo naše kmetijske, obrtniške
in industrijske produkcije, da pospe-
šuje kmetijsko, obrtno in trgovsko
strokovno šolstvo, strokovno organi-
zacijo ter zadrugištvo, da ne pripu-
šča s preostripi fiskalčnimi odred-
bami, upropaščati naših produktiv-
nih slojev, ter da štiti s primernimi
socialnimi zakoni zlasti tudi našega
malega človeka, katerega interesi so
v svojih skrajnih konsekvencah tes-
no vezani na interese naših produk-
tivnih slojev.

Regulacija valute in saobračaja
je nujni postulat razvoja in napred-
ka naših gospodarskih slojev, s ka-
terim v tesni zvezi je pa tudi dobro-
bit naših konzumentskih krogov. —
Enako važnega pomena je tudi mo-

derna ureditev našega carinskega
sistema.

Smatramo, da so vse naprave, ki
so bile last bivše dežele štajerske in
so po prevratu prešle v upravo likvi-
dacijske komisije, nedotakljiva last
bodoče mariborske oblasti, ter obso-
jamo vse poskuse, napraviti te na-
prave za predmet privatne špekul-
cije.

Zbor zaupnikov z zadoščenjem o-
dobrava inicijativo poslanca dr. Ku-
koveca, ki je v ministerskem svetu
dosegel sklep, da se takoj pristopi
izenamenju davčnih bremen v celi dr-
žavi. Postopke, kakor je n. pr. nak-
nadno predpisovanje davka na vojni
dobiček za leto 1920, smatrajo zaup-
niki zaradi oškodovanja zdrave kon-
tinuitete v zasebnih gospodarskih
podjetjih za škodljive ter podpirajo
vsako legitimno gibanje za vzpostavi-
vitev pametne kontinuitete v obda-
čanju.

Socijalni in gospodarski program
organizacije je izvajati smotreno v
ti smeri, da se kričeče in ponižujoče
pomanjkanje celih slojev, ki trpe na
posledicah neurejenega povojnega
družabnega stanja, čimprej odpravi.
Gospodarski smoter organizacije ne
more biti le čuvanje posestnega stan-
ja posedujočih slojev, ampak pod-
piranje privatne in zadrugne podjet-
nosti v poljedelstvu, obrti in indu-
striji. Z ozirom na značaj Slovenij-
vidi organizacija njen gospodarski
program v bližnji bodočnosti v prav
posebnem pospeševanju obrtne pod-
jetnosti.

Statut za mariborsko okrožno organi-
zacijo demokratske stranke.

Odbor za mariborsko volilno okro-
žje je podrejen načelstvu in izvrše-
valnemu odboru JDS za Slovenijo.
Krajevne organizacije celega okro-
žja so podrejene okrožnemu odboru.
Načelstvo pokrajinske organizacije
bode svoječasno po predlogu okro-
žnega odbora ali po lastni preudar-
nosti odredilo, ali in ktere krajevne
organizacije se iz stvarnih razlogov
izločijo iz mariborske okrožne orga-
nizacije.

Okrožni odbor ima dolžnost in
pravico, voditi celo poslovanje v
strankinih zadevah, izvzemši delo-
krog, ki po naravi pripada pokrajins-
skemu načelstvu ali si ga slednje iz-
rečno pridrži.

Za opravljanje poslov v okrožju
ima okrožni odbor svoje posebno o-
krožno tajništvo in svoje blagajno.

Poleg okrožnega odbora se voli
širši okrožni izvrševalni odbor, oboje
analogno, kakor se voli pokrajinsko
načelstvo in pokrajinski izvrševalni
odbor.

Ustanavljuje krajevnih organi-
zаций spada v delokrog okrožnega
odbora.

Okrožni odbor ima dolžnost, po
zasišanju krajevnih organizacij
skrbeti pravočasno za kandidatske
predloge v srezih za oblastno skup-
ščino in istotam za srezko skupščino
in za občinske odbore. Pripravi
ima tudi vse potrebno za volitve v
narodno skupščino.

Naloga okrožnega odbora je u-
vedba oblastne in srezke administra-
cije v smislu zakona o obč. uprav.
oziroma potrebna inicijativa.

Okrožni odbor s pomočjo krajev-
nih organizacij ima voditi skrb za
poslovanje splošnih kulturnih na-
prav, kmetijskih, obrtniških in trgov-
skih strokovnih in zadrugnih orga-

nizacij, sodelovati v socijalnih in gospodarskih napravah okrožja ter zastopati interese stranke glede istih.

Okrožni odbor določuje in odločuje o smernicah in taktiki v strankinem časopisju ter ima skrbeti za funkcioniranje strankinega tiska.

V ostalem se organizacija strankinega okrožnega odbora naslanja strogo na strankin statut, sprejet na kongresu dne 30. in 31. oktobra 1921. v Beogradu.

Na predlog V. Spindlerja se je izvršila

izvolitev izvrševalnega odbora okrožne organizacije. Predsednikom organizacije je bil soglasno in ob velikem navdušenju izvoljen g. Ivan Rebec, obrtnik iz Celja, naš stari politični bojevniki za narodno in demokratično idejo.

V predsedstvo so bili voljeni gg. Lovro Petovar, posestnik iz Ivanjkovec, Fr. Kolenc, posestnik iz Juvanja pri Ljubnem, Fr. Fr. Lipold, odvetnik v Mariboru.

V odbor so voljeni:

Za Prekmurje:

Štefan Podlessek, pos. in župan v Bodoncih, Anton Koder, notar v M. Soboti, Jože Pobjbič, učitelj v Slanečih, Vek. Kralj, pek. mojster v Beltincih, N. Pinterič, pos. v Beltincih, Fr. Golob, naduč. v Dol. Lendavi.

Za pol. okraj Ljutomer:

Iv. Baukart, ravnatelj mešč. šole v Ljutomeru, Fr. Cvetko, naduč. v Vučjivasi, Anton Božič, pos. v Radislavih, Jakob Zemljič, pos. in župan v Radencih, dr. L. Bolcio, župan v Gor. Radgoni, K. Mavrič, naduč. v Gor. Radgoni.

Za pol. okraj Ptuj:

Vinko Polak, pos. v Ivanjkoveh, Jakob Zadravec, indust. v Središču, dr. Jos. Tavčar, zdravnik v Središču, Janko Grivec, ravnatelj Okr. posojilnice v Ormožu, Ivan Rakuš, dimn. mojster v Ormožu, dr. Tone Gosak, odv. v Ptuj, Fr. Bračič, pos. v Ragoznici, A. Zelenka, čevlj. mojster v Ptuj, Milko Senčar, trgovec v Ptuj, Jos. Čulek, učitelj na Bregu, Ivan Kitak, obrtni vodja v Rogateu, Simon Potočnik, pos. v Žetalah, Vlad. Fabiani, nadpoštar v Rogaški Slatini.

Za pol. okraj Maribor:

Jos. Tušak, trg. in pos. pri Antonu v Sl. g., dr. Milan Gorišek, odv. pri Sv. Lenuartu v Sl. g., Iv. Šumenjak, pos. v Pekrah, Ivan Marko, pos. v Kamnici, Al. Zel, župan v Zrkoveh, Ivan Tomazič, naduč. v Mariboru, dr. Karl Koderman, odv. v Mariboru, Fr. Voglar, ravnatelj v Mariboru, dr. Av. Reisman, odv. kand. v Mariboru, Ivan Kravos, obrtnik v Mariboru, Miloš Oset, trgovec v Mariboru, O. Meglič, viš. davč. upr. v Mariboru, H. Križnič, ravnatelj »Drave« v Mariboru, M. Gala, žel. revident v Mariboru, Mirko Gorišek, ravnatelj v Rušah, Vek. Spindler, urednik v Mariboru, Vek. From, naduč. v Sp. Sv. Kungoti, Hinko Pogačnik, tovarnar v Rušah, dr. Jos. Pučnik, odv. v Slov. Bistrici, Danijel Omerzu, trg. in župan v Slov. Bistrici.

Za pol. okraj Prevalje:

Gvidon Kaiser, trg. in župan v Dravogradu, Fr. Lahovnik, pos. v Prevaljah, dr. A. Obršnel v Guštanju.

Za pol. okraj Slovenjgradec:

Ivan Kac, pos. v Šmarinem, dr. F. Pirnat, odv. v Slov. Gradcu, Jos. Druškovič, trg. v Slov. Gradcu, Karl Hmelina, obrtnik v Sl. Gradcu, Ivan Verdnik, pos. v Meži, Ivan Predan, trg. in župan v Maribergu, Peter Mravljak, pos. v Vahredu, Jakob Verdnik, pos. v Vuzenici, Milan Lenarčič, indust. v Ribnici, Mat. Marinišek, župan v Šoštanju, Ant. Kurnik, kontrolor v Velenju, Miloš Tajnik, učitelj v Šoštanju.

Za pol. okraj Celje:

dr. E. Kalan, odv. v Celju, Ivan Prekoršek, upravitelj v Celju, Janko Lesničar, ravn. v Celju, Fr. Mravljak, profesor v Celju, Ivan Bizjak, obrtnik v Celju, Jernej Plahuta, trgovec v Celju, Fr. Sušterič, pos. v Zalu, Julko Kovačič, trgovec v Vojniku, Jos. Podgoršek, pos. v Vrbnem, Fr. Podbrežnik, pos. v Gor. gradu, Fr. Baš, živinozdravnik v Mozirju, Fr. Cajner, pos. v Pastempolju, Fr. Presečnik, notar na Vranskem, Jos. Repič, trgovec na Polzeli, dr. Fr. Roš, župan v Laškem, Al. Baša, postajenačelnik v Zidanem mostu, Jos. Goropevšek, pos. v Trbovljah, Anton Gnus, šol. ravnatelj v Dolu, dr. Šandor Hrašovec, odv. v Šmarju, Anton Malgaj, viničar v Zibiki.

Za pol. okraj Konjice:

dr. Ant. Prus, odv. v Konjicah, Fr. Petelinšek, posest. in kolar v Oplotnici, Hinko Schell, šol. nadz. v Konjicah.

Za pol. okraj Brežice:

Srečko Rainer, postajenačelnik v Rajhenburgu, Blaž Jeriček, trg. v Rajhenburgu, Maks Šribar, živinozdravnik v Sevnici, dr. Lj. Stiker, odv. v Brežicah, Jos. Holy, obrtnik v Brežicah, Jos. Boecio, trg. v Brežicah, dr. Jože Zdošek, župan v Brežicah, Jos. Janežič ml., pos. na Bizeljskem, Ant. Potočnik, naduč. v Podsedri, dr. Fr. Kloar, odv. v Kozjem, Anton Cvetko, trg. in župan v Podčetrtku, Ferdo Glojnar, pos. v Sedlarjevi.

Na predlog

dr. Franjo Lipolda,

naš se v svrhu rajširjenja napredne demokratične ideje na deželi izdaja poljudni tednik, je bila sprejeta sledeča

resolucija:

Zbor zaupnikov Jugoslovenske demokratične stranke v Mariboru dne 9. aprila sklene, da se izdaja poljudni tednik pod naslovom »Novi list«, ki naj vodi zdravo gospodarsko politiko in širi demokratično idejo med prebivalstvom na deželi.

V debato, ki se je razvila, je prvi posegel bodonski župan iz Prekmurja g. Podlessek, ki je pozdravil navzoče v imenu Prekmurcev ter izrazil svoje upanje v Demokratično stranko, ki se je že ponovno potegnila za njih težnje in potrebe ter upanje, da jih bo stranka tudi v bodoče podpirala in jim šla na roko.

Župan dr. Zdošek iz Brežic je izrazil željo, da bi brežiški okraj z ozirom na prometne razmere v sodnem oziru ostal še nadalje v dosedanjem sodnem okolišju. Celjski obrtnik g. Bizjak je pozdravil idejo, da se obrne obrtniškem statusu, ki je bil dozdaj le malo zaščiten, več pažnje. Povdarjal je potrebo vzgoje obrtnega naraščaja ter kritiziral postopanje v bolniški blaginji, pri kateri do sedaj delodajalci niso imeli skoraj nobene ingerence. Zato morajo iskati obrtniki skupne zaslombe v veliki Demokratični organizaciji, ker samostojna obrtna stranka bi bila mnogo prešibka, da bi mogla doseči kak uspeh.

Kmet Petrovič iz Podvinec je v priprostitih, a prisrčnih besedah izrazil upanje v Demokratično stranko, ki ni stranka frakcijev, kakor trde hudobni jeziki, temveč obstoja iz samih če tudi šolanah, kmečkih sinov. Kmet sam za državno politiko nima časa in razumevanja, za njegove gospodarske težnje pa nudi ravno stranka, ki zastopa interese celokupnega naroda, najboljšo podporo in največjo garancijo za uspeh.

H koncu je bila soglasno izrečena zaupnica narodnemu poslancu dr. Vekoslavu Kukovcu.

Na predlog dr. Lipolda se je poslalo obojemu voditelju dr. Žerjavu brzojavne pozdrave z željo, da skoraj okreva.

Ob 13. uri je predsednik zaključil sijajno zborovanje, ki je izzvenelo en sam klic: Vsi, ki pošteno demokratično mislite, vsi ki vam je na srcu zdrav razvoj naše države in naroda, strnite se k skupnemu in plodnosnemu delu za blazor naroda in domovine!

Politične vesti.

* Opozicija pripravlja obstrukcijo in abstinenco? Mnogo se glasovi, da bo opozicija izrabila Zečevičevo sfero in ne bo popustila v svoji zahtevi, da mora dobiti tri mesta v anketi. V slušaju, da vladne stranke ne bi pristale na ta predlog, bo opozicija izvedla obstrukcijo, v skrajnem slučaju pa tudi zapustila parlament. Vlada bo po praznikih sklicala konferenco vseh vladnih skupin, na kateri se bo razpravljalo o tej novi taktiki opozicije.

* Novi memorandum Hrvatskega bloka. »Osvet« in drugi blokaški listi objavljajo memorandum, naslovljen na predsedništvo mednarodne konference v Genovi, ki ga je sklenilo »Hrv. narodno zastupstvo« na svoji seji dne 25. marca. Memorandum protestira proti italijanskim mahinacijam na Reki in zahteva izpraznitev tretje cone. Sicer je pola znanih in že stokrat premietih fraz o hrvatski politični individualnosti itd. Po stilizaciji soditi je tudi ta memorandum Radićevo delo Blok vodi tedaj samostojno zunanjo politiko. O razdelitvi portfeljev še ni znano. Izgleda, da je zagrebško-turpoljsko-krapinski minister Stipica Radić, »prezident« in »osvoboditelj«. Sicer pa šalo na stran. Vprašamo le: kako si drzne Radić protestirati proti oni Italiji, katero je pozdravil kot razorožiteljico in zaščitnico Srednje Evrope in kateri je storil nešteto uslug v notranji politiki Jugoslavije.

* Zopet en kandidat za madžarski prestol. Dosedanjim pretendentom na madžarski prestol se je po najnovejših vesteh pridružil drugi sin romunskega kralja princ Nikola. Baje je v zvezi s to akcijo potovanje romunske kraljice v Beograd in skorajšnje potovanje Masaryka. To akcijo podpira Mala antanta, češ, da bi bilo z vstopom romunskega princa na madžarski prestol odstranjena akcija za integritet. Prinašamo z rezervo.

Dnevna kronika.

— Darila za slovenske visokošolce v Ptuj. Darovali so po 1000 K gg.: Fr. Čuček in dr. Tone Gosak, po 800 K dr. Alojz Visenjaj, po 600 K pisarna dr. Senčar in Šalamuna, Mahorič, gostiln., po 500 K gg. dr. Fermeve, Peto-virski zbor, dr. Anton Horvat, Bračič, gostilničar, poslanec Dobnik, notar Demšar iz Mokronoga in major Kolarič, po 200 K Alojz Brenčič, pater Benko Čirič, brata Vošnjak, Ignacij Raje, ravnateljica Kobalova, po 120 K zdravnik dr. Bela Stuec, zaloga delniške pivovarne, Alojz Zorčič, po 100 K dr. Jurtela, dr. Pernat, Anton Brenčič, Viljem Blanke, dr. Pirkmajer, Havelka, Zavadišnik, Jedlička, mestna hranilnica, Kravina, Macun Anton, mlinar Zadravec iz Središča, po 90 K Pavelka, po 80 K Milko Senčar in drug, Muršič, ravnatelj Vajda, ing. Celestyna, Zupančič, Flerč, tvrčka Snoj in Urbančič, prošt Jurkovič, župan Lozinšek, Dostal, Wagrani, prof. Kolarič, Martin Vrabl, Majcen, po 40 K dr. Kohnik, prof. Šovré, Turk, Klemenc, Mlaker, Vodnik, Ana Runove, Potrč Ignac, Forčesin, Turin, Mlaker, gđ. Jurman, Kraigher, dr. Dolničar, Ciril Tušek, gospa dr. Zavernikova, Fühver, Sorman Arnuš, Barle, dr. Kartin, glavna zaloga, Rudolf Maté Pihler, dr. Košan, Berlič, nadučit. Gorup, naduč. Zolnir, naduč. Klemenčič, gđ. Voršič, dr. Anton Stuec, Podgoršek, Dancig, Ludvik Sagadin, Muhič, Jakob Lubec, dr. Zupin, naduč. Čulek, sodnik Hudnik, notar Bratkovič, dr. Tomaž Horvat, Vičič, po 20 K Šega, gospa Gorupova, g. Jeršetova, gđ. Janežič, gđ. Kocmut, Perné, Kveder, Šegula, Cilenšek, Kossar, Anton Dreo, kavarnar Vučak, Jančič učit., Komac, po 10 K Stuec, in Ferlež, po 8 K Praprotnik, Baša, Majcen. Te zneske je nabrala gospa dr. Visenjajkova. Vsem darovalcem iskrena hvala!

— Vseznalec. V nekem berlinskem dnevniku je izšel sledeči oglas: »Mladenič, star 25 let, neoženjen, temne polti, vitok, eleganten pojav, katerega karijera je bila uničena v revoluciji, išče nameščenja kot privatni tajnik, spremljevalec na potovanju, družabnik ali upravitelj posestva, foto-

valni maršal z mnogim izkuštvom kot odgojitelj ali učitelj z akademsko izobrazbo. Dalje je več v avtomobilski stroki, je izvrsten in sproten igralec in organizator, športnik, igrač, veslač, nogometaš, sabljač, igra dobro tenis, izučen je v belniški oskrbi, ima medicinsko naobrazbo, zna kuhati vsa jedila, pozna baccarat, roulette, bouli, ecarté ter vse ostale hazardne in ne-hazardne igre. V službo stopi v kateremkoli delu sveta, najraje pa v Nemčiji.

— Monarhizem v Nemčiji. Prjatelj lista nam je pokazal papirnati denar, ki ga v Nemčiji vsled pomaška-ke drobija izdajajo ne le velike občine, marveč celo privatna podjetja. Tako marko je izdal tudi hotel »Kaiserhof« v Münstru. Marka sicer takoj vpadla v oči po svojih monarhističnih znamenjih, tako na primer ščit s krono, slika kevača s kladvom in vzhajajočim soncem Velike Nemčije v ozadju, najzanimivejša pa postane, če jo obrnemo proti luči. V ščitu pod cesarsko krono se prikaže v vodnem tisku stari znanec »Willi« s svojimi zavihanimi brki. To je le en slučaj, ki nam kaže, kako živa je v Nemčiji monarhistična ideja in na kak način delajo. Willijeji pristaši propagando za staro monarhijo.

— Največji zrakoplov na svetu. Nemei se silno razvijajo v avijatiki; v zadnjem času po vojni so zgradili na podlagi vojnih izkušenj veliko število ogromnih vodljivih zrakoplovov. Sedaj pa je nek nemški inženir pričel z gradnjo ogromnega eroplana, katerega krila bodo obsegala 1000 kv. m. To bo kolos, mnogo večji nego so veliki italijanski eroplani tipa Caproni. To bo hidroavijon izdelan popolnoma iz metala, biplan širok 80 m ter dolg 40 m. Imel bo 4 motorje, katerih vsak bo imel 100 konjskih sil. Motorji bodo nameščeni med krili. Vijaki bodo široki po 2 m 40 cm. Hidroavijon bo nosil lahko 50 ton in to 20 ton potnikov ali drugega blaga. Na eroplana to več sijajno uredili kabin za 150 potnikov. V brzini bo dosegal zrakoplov 100 km na uro.

Koncert Glasbene Matice.

V soboto zvečer so je vršil v napolnjeni Götzovi dvorani koncert Glasbene Matice, ki je vzbujal v Mariboru mnogo zanimanja. Udeležilo se ga je tudi lepo število gostov z dežele, kar moramo z veseljem počastiti. Koncert se je pričel z običajno slovensko zamudo četrte ure po napovedanem času. Žal da gotovi ljudje še vedno hočejo imponirati s tem, da prihajajo ne točno; napaka, ki najbolj škoduje onim, koji žrtvujejo največ, da si privoščijo koncertni užitek, to je gostom z dežele, kateri se vračajo z nočnimi vlaki.

V pevskem zboru je približno 100 dam in gospodov; njihov nastop je kazal veliko disciplino in razvil na odru skupaj z orkestrom pestro in zaokroženo sliko. Takoj v začetku moramo z veseljem ugotoviti, da je bilo proizvajanje na taki višini, kot je mariborska Glasbena Matica dosedaj še ni dosegla. K temu je pripomoglo dejstvo, da so se tokrat izvajale ne samo vokalne, marveč tudi instrumentalne skladbe; prejšnji koncerti so delovali s svojo preveliko enoličnostjo, sobotni koncert pa je nudil pester, srečno izbran program vokalnih in vokalno-instrumentalnih skladb. To pot smo slišali zraven priznanih slovenskih skladateljev tudi večje skladbe svetovnega slovesa s spremljevanjem orkestra. To sta Griegova »Nova zemlja« in Fibichova v slovenskih dvoranah že mnogokrat izvajana »Pomladanska romanca«.

Nobena malenkost ni, lotiti se takih del. Ta so potrebni solisti, zbor in orkester. In vsi ti so bili na svojem mestu. Proizvajanje nas je veselo presenetilo, ker je g. Dev menda prvi-krat dirigiral dela te vrste. Popolna zadovoljnost občinstva, ki ga je ob koncu teh del nagradilo z burnim aplavzom in šopki, je dokaz, da je izvršil svojo nalogo častno. Prepričani smo, da g. Dev ne odloži taktirke pri orkestralnem pulsu, temveč da nam bo v bodoče nudil večja dela in še z večjim uspehom.

Z enako preciznostjo so se izvajale tri vokalne skladbe E. Adamiča, dve

A. Lajovica, ena St. Mokranjca in ena Vasilja Morka. Izmed Adamičevih je najbolj ugajala »Zarja se zlati nad lesom« s krasnim tenor-solom, dočim v »Kmečki pesmi« solist ni enako ugajal. Lajovičeve skladbe so že same na sebi za izvajanje zelo težke. Kakor čujemo, je izvajanje navzočega skladatelja zelo zadovoljilo in s tem je čeno vse. Mirkov zbor »Na trgu« je učinkoval na občinstvo s svojo milobo in po vzornem prednašanju. Višek užitka nam je pa nudil Rukovet srpskih narodnih pesama St. Mokranjca, ki ga je zbor izvajal tako, kakor mora biti. Čutili smo, da je to pesem, ki gre iz naroda v narod, iz srca v srce, in ko je pesem izzvenela v eteričnem pianissimu, je zagrmel elektrizirani fortissimo aplavza.

Nadalje je nastopil kot solist ljubljanski operni pevec g. Romanovski, kateri nam je ostal v najboljšem spominu izza lanskega koncerta v gledališču, ko smo imeli priliko spoznati njegov zelo simpatičen in izšolan glas. Z enakim uspehom je tokrat pel Devov »Vzdih«, prolog iz Leoncavallovega »Pagliacci« in »Molitev Valentina in Gounodovega »Fausta« ter dodal na splošno željo še dve pesmi in sicer neko ukrajinsko ter Schumanov »Ich grolle nicht«. Spremljala ga je na glasovirju jako spretno in diskretno gdč. Marija Kačerova. Skoda je pa vendar, da ni nastopil z arijami slovenskih opernih del; ako je pa že pel operne arije tujih skladateljev, naj bi jih pel v originalni kompoziciji z orkestrom, ki je itak bil na razpolago. Tudi bi bil efekt večji, če bi mesto v poljskem pel v slovenskem jeziku. Žal nam je, da g. Kačerova, naša priznana klavirska virtuozinja, rudi trenutne indispozicije ni mogla izvajati Chopina in Smetane.

Pohvaliti moramo tudi orkester Glasbene Matice, ki je bil pomnožen z godbeniki tukajšnje vojaške godbe in je izvršil svojo nalogo zelo častno. Gdč. Mezgočev, ki je pela sopran-solo v Fibichovi »Pomladanski romanci«, dalje gdč. Kačerovi, g. Romanovskiemu in dirigentu Devu so bili poklonjenimi šopki in venei. Vsa čast pa gre damam in gospodom, ki po napornem delu posvečajo večere za truda polne pevne vaje in naj jim bo aplavz, s katerim je občinstvo priznalo njihove uspehe in te naše vrstice v spodbudo k nadaljnemu delu, nadaljnim žrtvam in pot k novim uspehom. E. K.

Mariborske vesti.

Maribor, 10. aprila 1922.

m Sladkorne cene se v Mariboru zadnji čas spreminjajo huje kot sedanje aprilovo vreme. Pretekli teden si lahko šel iz Solske ulice skozi Gosposko na Glavni trg, pa si beležil cene sladkorju v kockah po 66.— K, 65.— K in na Glavnem trgu 60.— K za kg. Tekom tedna so te cene zopet skakale sem in tja, tako, da smo prišli v soboto zopet na enotno ceno 68.— K. V interesu ugleda reelne in solidne trgovine je, da se takim abnormnostim s strani poklicane strokovne organizacije napravi konec.

m Skupen obrtniški sestanek sta imela v nedeljo popoldne v Mariboru celjsko in mariborsko Obrtno društvo; sestanka so se udeležili poleg mariborskih obrtnikov tudi obrtni komisar g. Založnik, Ivan Rebek in Iv. Bizjak iz Celja in še nekateri obrtniki iz drugih krajev, tudi iz Brežic. Obrtniki so razpravljali o skupnih smernicah vzgoje obrtnega naraščanja, vajeniških domih in drugih tekočih stanovskih zadevah.

m Ljudska univerza. V sredo, dne 12. t. m. ob pol 20. uri v predavalni dvorani Ljudske univerze predavanje Božidara Borka o »Bodočnosti človeštva«.

m »Ljubimkanje« je naslov igri, ki jo uprizori naše gledališče jutri, v torek, dne 11. aprila. Avtor Ljubimkanja je znani dunajski pisatelj Arthur Schnitzler, o katerem se je ravno zadaje čase toliko pisalo. Arthur Schnitzler je v privatnem življenju zdravnik in je napisal že cele serije romanov, novel in dramatičnih del. »Ljubimkanje« je, dasi po času med prvencij delo, ki je vzbudilo zaupanje v pisateljevo silo in še danes trajno na repertuarju vseh gledališč. Prvič je bilo

uprizorjeno leta 1895. na dunajskem Burgtheatru.

m Občni zbor Slovenskega planinskega društva v Mariboru se vrši danes, v ponedeljek ob 20. uri v Narodnem domu.

m Olepševalno društvo za mesto Maribor nam poroča, da priredi dne 1. junija 1922 v Ljudskem vrtu veliko ljudsko veselico ter naproša tem potom vsa ostala društva v Mariboru, da na ta dan ne prirejajo nobenih vesellic.

m Opozorjamo na inerat tvrdke Miloš Oset, trgovina s špacerijskim in kolonialnim blagom na Aleksandrovi cesti št. 45.

m Kaznovan pretepač. Policija je aretirala nekega Ivana Kurnika in njegovega tovariša Martina Vodeba iz Studenc, ker sta v Samostanski ulici šolarja Martina Koširja tako »ljubeznjivo« obdelovala, da je moral pri zdravniku iskati pomoči.

m V znamenju »mačka«. Nek Rupert Senekovič je našel včeraj na neki njivi pri Studencih moško suktnjo, kravato in klubuk. V suktnji je našel legitimacijo, glasečo se na ime Vincenc Jandl iz Studenc. Zato se je napolil k njemu, hoteč mu vrniti »izgubljene« predmete. Ta pa svojih stvari ni hotel sprejeti, češ, da je bilo v suktnji tudi 1700 K, ki pa jih ni več. Senekovič se je radi tega napolil k policijskemu komisarijatu, kjer je najdene predmete predal. Jandl, poklican na komisarijat, je priznal, da je bil prejšnjega dne v kavarni »Drava«. Kaj pa se je pozneje zgodilo, se ne spominja več. Končno je sročil svoje »izgubljene« stvari, 1700 K pa je seveda kot »učnina« zapadlo neznanču ali neznanici.

m Velika kavarna. Najmodernejša kavarna v Sloveniji. Na razpolago tu in inozemski listi. Eleganten Bar. — Dnevno koncerti.

Kultura in umetnost

x Arthur Schnitzler, katerega dramatsko delo »Ljubimkanje« uprizori naše gledališče, bo obhajal letos svojo šestdesetletnico. Udejeval se je v vseh panogah pisateljske umetnosti, bil vedno predmet živahnih razprav in dosegal zlasti z »Ljubimkanjem« in »Profesor Bernhardjem« velik uspeh. Preprič, cenzurne prepovedi itd. glede njegovega »Reigena« izhajajo bolj iz priderije in želje po senzaciji, kajti vsa njegova dela, četudi erotično pobarvana, so duhovita in nosijo brezdvomno pečat umetnosti.

Zanimivosti.

Čas je zlato. — Lov na race s topovi. — Nadzorovanje z zrakoplova. — Nesrečni telefon.

Ameriški trgovski zbornik »The System« je prinesel naslednjo dogodbico: Nekdaj je čakal neki trgovec, ki je rad cdlašal delo na poznejše dni, precej dolgo na tramvaj, da bi se popeljal v pisarno. Čakanje je porabil v očitok samemu sebi, ker ne bo imel dovolj časa, da bi narekoval neko jako važno pismo. V tem je švignil mimo njega avtomobil znanega newyorškega bankirja. Ko je gledal za njim, si je mislil kako važna je vsaka minuta v življenju takega bankirja, in da je njegova delovna doba za njegov zavod enaka veliki svoti denarja. Slučajno se je spomnil na pismo ter je precej poklicel avtomobil, bil je naglo v pisarni ter je imel dovolj časa, da je narekoval pismo, in dovršil še drugo delo. Od tega dne je porabil vsako minuto, »kupoval« si je čas z avtomobilovimi in brzovlakovimi vožnjami ter z brzopampami in telefoničnimi pogovori. Vsak časek je kar najbolj izkoristil. Vzel si je v službo marljivega mladeniča, da je zanj prebiral dnevnike, strokovne liste ter mu važna poročila obkrajem povedal ter mu na ta način prihranil dolgotrajno čitanje. Trgovina je rastla in ž njo tudi njegova ošabnost. Pa je prišla katastrofa. Trgovec je obolel za živčno boleznijo in je moral poklicati zdravnika. Ko mu je vse natančno povedal in razložil, ga je vprašal zdravnik: »Ali je oni bankir v svojem avtomobilu kakor Vi tukaj v naslanjaču nemirno sedel pri kraju, tar bil pripravljen vsak trenotek skočiti iz av-

ta?« »Nak,« je začudeno odgovoril trgovec, »prav udobno je sedel, bilo je kakor bi si oddihal.« »Vidite,« mu je rekel zdravnik, »porabil je za trenotek avtomobil, da bi si nekoliko odpočil med dvema napornima poslom. Ako hoče kdo v življenju kaj doseči, mora »kupovaliti«, ali ne samo za delo, temveč tudi za oddih. Samo, ako ume tako izkoristiti čas, bo v stanu izvršiti velika dela.« Priponiti moramo, da je avtomobilna vožnja v Ameriki prav poceni.

Pri nas ni v navadi pehizirati se s topov za pobijanje divjih rac, toda v nekaterih krajih Kine se nahaja toliko divjih rac, da se ne spleča jih streljati jih s puškami. Poleg tega v Kini tudi primanjkuje dobrih lovec, zato je prišlo v navado ubijati jih s topovi. Lovci zmagajo race na neko gotovo mesto, in ko se jih nabere večje število skupaj, sprožijo top. Lov je vedno obilen.

Med Londonom in Southenjem se gradi nova cesta, a delo nadzorujejo uradniki iz zrakoplova. Doslej je kontrolna služba zahtevala precejšnje število uradnikov in nekaj tednov časa, med tem, ko se z eroplanom in s pomočjo fotografičnih aparatov lahko vse to izvrši v pol ure. Fotografični aparati so tako konstruirani, da so vse oblike jasne, pa naj si bo vreme solčno ali oblačno.

I. Pescetu, šoferju brooklynske garaže je telefon provzročil ločitev zakona, tožbo in zapor. Njegova žena ga je namreč posetila v garaži, da ga vpraša, kakšno meso naj kupi za nedeljo. Ker tisti hip Pesceta slučajno ni bilo v pisarni, se vsode ona, da ga počaka. V tem zazvonil telefon žena radovedna kdo želi govoriti z njenim soprogom, stopi k telefonu in se oglasi. Toda, kaj pa je to? Z obeh strani se je glasil odgovor: »Tukaj gospa Pesceta!« Ženi se nista skregali, nego napravili sestanek in dvignili tožbo za ločitev zakona radi bigamije moža. Ono, ki ga je posetila v garaži, je Pesce poročil leta 1919, ono ki se je oglasila na telefon, pa leta 1921. — Pesceta so zaprli.

Povratek k zlati valuti.

Če ne motijo vsi predznaki, se polagoma dvigoma iz valutnega kaosa, ki je malone vse države poplaval s papirjem. Prve so se dvignile države, ki so za časa svetovne vojne ostale nevtralne ali pa so se je udeležile manj aktivno. Edina država, ki je kljub povojnim razmeram ostala na vrhuncu, so ameriške Zedinjene države. Švica je šele komaj koncem minulega leta dosegla skoraj isto višino. Za časa svetovne vojne je bila Švica celo prisiljena, ukiniti izmenjavo bankovcev v zlato. Ta zakon je v Švici tudi še danes v veljavi, toda ker je padel ameriški dolar pod švicarsko pariteto, so nekatere banke iz lastnega nagiba stavile svoje zlate zaloge v promet. Švica je torej danes zopet zemlja z zlato valuto, dasiravno to z zakonom še ni določeno in ima švicarski papirnati frank isto vrednost kakor zlat. Zelo blizu predvojnne vrednosti je tudi holandski goldinar. V Newyorku je bila cena holandskega goldinarja leta 1914. 14.195 centov; koncem marca letošnjega leta je dosegel 37.78 centimov. Disagio holandskega goldinarja znaša napram predvojni pariteti 4.5 odstotkov. S tega je razumljivo, da je Holandska tekom par tednov dopustila prosti promet z zlatom. Naredbe, s katerimi se prepoveduje izvoz srebra in zlata iz države, so razveljavljene. Vsa slične transakcije so potom državne banke zopet dovoljene. Tudi Švedska, ki med vojno ni sprejemala zlata v neomejeni količini, stopa polagoma v vrsto držav z zlato valuto. Finančni minister je nedavno izjavil, da bo že v par mesecih mogoče izmenjati ves papirnati denar v zlato. Disagio švedske papirnate krone znaša okoli 4 odstotke. Nadaljna država, ki bo v kratkem imela zopet zlato valuto, je Anglija. Glasom zadnjih poročil znaša izvozna taksa na zlato samo še 12 do 18 odstotkov več, kakor pred vojno. Med tem pa cena zlata še vedno pada in je nedavno dosegla 95 sh 9 d. S tem je tudi izvozna taksa ponovno padla. Če se bo ta tendenca na londonskem tržišču še nadalje vzdržala, bo zamogla

Anglija v doglednem času izmenjati ves svoj papirnati denar. Za to jamči tudi konkurentna politika angleške vlade, ki je prišla posebno do izraza v zadnjem proračunskem predlogu.

Zanimivo pa je, da se v državah z zdravo valuto večkrat pojavijo predlogi, da se naj prevede zlata valuta na papirnato. Nek newyorški list poroča, da je promet na denarnem trgu v Zedinjenih državah tako slab, da sta znameniti Edison in znani tovarnar avtomobilov Ford mnenja, da je zlato valuta prošlosti.

Predpogoj za izmeno papirnate vrednosti v zlato je vzpostavitev ravnotežja v plačilni bilanci. Dotična država mora imeti toliko zlata oziroma zlatih deviz, da lahko eventualno pasiviteto plačilne bilance brez težko krije. Nivo stabiliziranega tečaja je za prehod v zlato valuto brez pomena. Nekaj družega pa je, spraviti papirnato vrednost na predvojno pariteto zlata. To pa je mogoče edino le v državah, kjer znaša disagio zlata napram papirnatemu denarju v najlepšem slučaju 25 do 50 odstotkov. Take države so danes Anglija, Češkoslovaška in druge. Pri nas v Jugoslaviji pa je to začasno popolnoma nemogoče, ker znaša disagio krog 7.500 odstotkov.

Sokolstvo.

o Čehi na našem vsesokolskem zletu v Ljubljani. Med češkim Sokolstvom vlada veliko zanimanje za naš zlet. — Končni termin za prijave je bil določen od ČOS s 15. marcem. Po poročilih so prijave tako velike, da bo moralo predsedstvo ČOS veliko število prijavljenih črtati. Društva prirejajo predavanja po Jugoslaviji, v mnogih društvih se vrše kurzi jugoslovenskih narečij, da se tako udeležniki seznanijo z vsemi podrobnostmi v naši državi. — Češko Sokolstvo nastopi z našimi prostimi vajami, razventega pa nastopi v petih skupinah, v katere so združene razne župe, z petimi predpisanimi vajami. Češko Sokolstvo se udeleži tudi mednarodne tekme.

o Sokolske razglednice. Jug. Sok. Savez ima v zalogi več vrst novih sokolskih razglednic. Pozivljamo vse brate in sestre, da kupujejo povsod samo sokolske razglednice ter odklanjajo drugo tozadevno blago, ki ni domačega izvora. Sokolske razglednice se naročajo pri Jugoslovenskem Sokolskem Savezu v Ljubljani.

Naročnina »Tabora«

znaša od 1. aprila naprej:

Po pošti mesečno . . . . . D 10.—
na dom dostavljen mesečno D 11.—
na izkaznice mesečno . . . . . D 10.—
v inozemstvo mesečno . . . . . D 18.—

Cene posameznim številkam ostanejo dozdajne: Za navadne po 50 para, za sobotne po 1 Din.

Gospodarstvo.

g Sejsko poročilo. Na svinjski sejem dne 7. t. m. se je pripeljalo 187 svinj in 4 koze. Cene so bile sledeče: 6—8 tednov stari prašiči K 400—800, 3—4 mesece 1000—1200; 4—6 mesecev 1200—1400; 8—10 mesecev 1500—1800; 1 leto 3000—3500. Polpitane svinje 1 kg živc teže K 54—56; mrtve teže K 60—68. Koze komad K 300—500.

g Dolg Evrope Ameriki z neplačanimi obrestmi vred znaša krog 11 milijard dolarjev.

g Izvoz perutnine je dovoljen proti plačilu v zdravi valuti, ki se mora staviti na razpolago Narodni banki.

g Švicarska zunanja trgovina je v l. 1921. nazadovala za 46%. Vrednost izvoza je napram l. 1920. padla pod 7200 na 2200 mil. švicarskih frankov, uvoza pa od 4200 na 2300 mil. švicarskih frankov.

g Naši državni rudniki so izkazali v poslovnem letu 1918.—19. 1.800.000 K izgrube, v poslovnem leta 1919.—20. 19 milijonov in v poslovnem letu 1920.—21. 96 mil. čistega dobička. Produkcija premoga je znašala lani 9 mil. centov, za l. mil. 200 tisoč centov več nego v prejšnjem letu.

Brzjavna poročila Konferenca v Genovi.

DKU Genova, 9. aprila. Danes ob pol 8. uri zjutraj je dospel v Nervic zvezni kancelar Schober z avstrijske delegacije. Sprejel ga je avstrijski poslanik. Z istim vlakom je dospel tudi madžarska in poljska delegacija ter del češkoslovaške delegacije. V hotelu Savoya se je nastanila tudi bolgarska in albanska delegacija. Ob 15. uri se sestane zvezni kancelar Schober z italijanskim zunanjim ministrom Schanzerjem. DKU Rim, 9. aprila. Ministrski predsednik de Facta in zunanji minister Schanzer sta imela razgovor z rusko delegacijo o načinu postopanja na konferenci, ki bi imela najboljši uspeh. Ruski delegati so razvili svoj program, ki kaže, da imajo najboljšo voljo, sodelovati in pripomagati do končnoveljavne uspeha konference.

DKU Genova, 9. aprila. Nemška delegacija je dospel danes pod vodstvom državnega kancelarja dr. Wirtha v Genovo. Kmalu na to sta ga obiskala italijanski ministrski predsednik de Facta in zunanji minister Schanzer, ki sta imela z njim in zunanjim ministrom Rathenauom daljši razgovor. Domneva se, da bo državni kancelar že v jutrišnji diskusiji posegel v razpravo.

DKU Pariz, 9. aprila. Na drugem sestanku predkonference so italijanski, japonski, francoski, angleški in belgijski zastopniki končnoveljavno razdelili delo ter določili, da bo imel italijanski ministrski predsednik de Facta tvoritveni

govor, v katerem bo povdaril, da prisotnost zastopnikov posameznih držav potrjuje sprejem v Cannesu dne 6. januarja določenih pogojev. Na ta govor bodo odvrnili voditelji delegacij posameznih držav.

DKU Genova, 9. aprila. Mesto je ob priliki prve konference in prihoda delegacij razobesilo zastave. Inozemskim zastopnikom se gre povsod na roko. Iz vseh delov sveta je prihitelo nebroj novinarjev.

DKU Rim, 9. aprila. Rimska konferenca nasledstvenih držav je odgodila podpis sklenjenih sporazumov in pogodb, ki bi se imele podpisati v torek, ker so zastopniki držav večinoma odpovali v Genovi.

DKU Genova, 9. aprila. Včeraj dopoldne je sprejel italijanski zunanji minister Schanzer jugoslovenskega zunanjega ministra dr. Ninčiča in vodjo češkoslovaške delegacije dr. Beneša. Vse stranke, tudi fašisti, so izdale proklamacijo, v kateri izjavljajo, da bo za časa konference vladalo med njimi premirje. Ruska delegacija je razdelila neko trgovsko poročilo, iz katerega je razvidno, da je Rusija v prvih mesecih leta 1921 uvozila blaga za 269 milijonov rubljev.

DKU Praga, 9. aprila: Kakor poroča zasebni korespondent Bohemije iz Genove, je Citerin izjavil, da bo Ljening osebno prišel v Genovo, da se razgovori z Lloyd Georgeom.

nji minister maršal Izet-Paša je včeraj predal vrhovnemu komisarju odgovor na noto zaveznikov. V odgovoru izreka vlada zaveznikom zahvalo za stavljenje predloge za vzpostavitev miru ter izjavlja, da je pripravljena tekom treh tednov odposlati svojo delegacijo k mirovnim pogajanjem.

Strašen vihar v Ameriki.

DKU Washington, 8. aprila. V Teksasu in Oklahomi je razsajal silen vihar, ki je porušil in razdeljal cele naselbine. Dosedaj se je našlo sedem mrtvih in mnogo ranjenih.

Cita hoče v Švico.

DKU Pariz, 9. aprila. Kakor poroča »Journal des Debats« iz Ženeve, je prosila bivša cesarica Cita zvezni svet za dovoljenje, da se naseli s svojimi otroci v gradu Wädegg pri Raschachu.

Ne pozabite naročnine!

Glavni urednik: Radivoj Reljar.
Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Odgoditev francoskega parlamenta.

DKU Pariz, 9. aprila. Zbornica in senat sta po zadnji seji, ki je trajala do 2. ure zjutraj in na kateri so se rešili nekateri finančni predlogi, odgodena.

Zmanjšanje ameriške mornarice.

DKU Washington, 8. aprila. V proračunu za mornarico se je črtalo 18 milijonov dolarjev. Število moštva se zmanjša za 30.000 mož, torpedni rušilci pa za 175.

Eksplodizija skrite mine.

DKU Berlin, 9. aprila. Danes dopoldne je preiskal oddelek francoske posadke v Glicicah na starem pokopališču neko grobnico, v kateri je bilo skrito orožje. Pri tem je eksplodirala skrita mina, ki je 15 vojakov ubila, 10 pa težko ranila. Grobnica je popolnoma porušena. Zavezniška komisija je uvedla preiskavo in odredila javno žalovanje.

Nota turške vlade glede miru v Mali Aziji.

DKU Carigrad, 9. aprila. Zuna-

V sredo, dne 12. aprila 1922 ob 9. uri dop. se vrši v Mariboru, na Tržaški celi 53 (vila Piberstein)

prostovoljna javna dražba

pohištva, železne postelje z matracom, ogledala, zaves, steklenega in porcelanastega servisa in drugih domačih predmetov, stoječih in visečih svetilk, okraskov, cvetličnih mizic in stojev s cveticami in palmami, slik in okvirjev (med njimi jako lepih bakrorezov in oljnatih slik), kuhinjske oprave, kuhinjske nosode, kopalnih kadi, vrtnih miz in klopi, sadoh stiskalnic, peči, dvokolnic, pramožja z mizo, sedlarskih potrebščin, sabljarskih oprem, žičnih mrež, mnogih drugih različnih potrebščin, steklenic in drugega.

Izdražene predmete se mora takoj plačati in prinesiti, 543 3-1

Oves koruza in graščica

3-1 po ceni pri 548

Josipu Rosenberg
Maribor.

Zamenjam stanovanje v Celju, obstoječe iz treh velikih, svetlih sob v pritličju, kuhinje in pritlikin, za stanovanje s 4-5, četudi manjšimi sobami v Mariboru, če mogoče v bližini parka, event. s koščkom vrta. — Naslov pove uprava »Tabora«.

Narodno gledališče.

Repertoar:

Ponedeljek 10.: Zaprt.
Torek 11.: »Ljubimkanja«. Premijera Ab. C.
Sreda 12.: »Prababica«. Abou. A.
Četrtek 13.: Zaprt.
Petek 14.: Zaprt.
Sobota 15.: Zaprt.
Nedelja 16.: »Neznani prijatelj«. Premijera. Izven abon.

x Sinočnja uprizoritev »Vučina« je dosegla popoln uspeh. Gledališče je bilo nabito polno. Gostje so bili predmet živahnih ovacij. Ansamblu varaždinskega gledališča je bil poklonjen od ubrave krasen lavorjev venec z napisi. Gospa Mitrovičeva je prejela še posebej dve krasni košari cvetja. — V torek 11. apr. bo zopet zanimiv večer: vrši se premijera Schnitzlerjevega »Ljubimkanja«.

Sport.

: Izid nedeljskih nogometnih tekem. (Izvirno poročilo »Tabora«.) Včeraj se je odigrala v Gradcu nogometna tekma Gradec—Zagreb. Tekmi je prisostvovalo 6000 ljudi. Obojno moštvo se je sijajno obneslo. Končni izid tekme je bil 0 : 0. Tekom letošnjega leta se bo odigrala revanche-tekma v Zagrebu. — Slavija-Wiener Sportklub 2 : 0. — HAKO-Rapid 3 : 1. — Amateur-Wacker 4 : 0. — Floridsdorf-Ostmark 2 : 0. — Rudolphshügel-Simmering 2 : 0. — Gersthof-WAC 2 : 1. — Germania-Donaustadt 3 : 0. — V Zagrebu se vsled slabega vremena tekme niso vršile.

: Maribor : Ptuj 16 : 0 (7 : 0). I. SSK Maribor je minulo nedeljo takoj v početku prvenstvene borbe dosegel lepo zmago nad SK Ptuj z dosedaj rekordnim scorom 16 : 0. Sodnik g. Hrast.

: MAK : Korotan 5 : 1 (3 : 1). »Korotan« zaznamuje drugo izgubo v prven-

stvu. Igra je trpela po slabem vremenu in terenu. Koli 7 : 5 za MAK. Sodnik g. Sepec.

: Ilirija (Ljubljana) : Rapid (Maribor) 4 : 2. Prijateljsko tekmo je po osrti igri odločila »Ilirija« v svoj prid. Igra je vodil savezni sodnik g. Vodišek. Obisk dober. Priporočati bi pa bilo vodstvo mariborskega kluba, da vpliva na svoje interese in patriotije, da prihodnjic ne delajo z zdvajanim obnašanjem ostalemu občinstvu sramoto in jim razjasni, da so taki nastopi za ugled tukajšnjega sporta skrajno kvarni.

Objave.

§ I. mariborski bioskop. V ponedeljek, torek in sredo se predvaja v I. mariborskem bioskopu senzacionalna pustolovščina »Cagliostro v Rusiji«. Cagliostro v Rusiji, pustolovna drama v šestih činih znanega šarlatana ima krasne naravne slike, bogato, bajno opremo v rokoko stilu in izvanredno dobro vsebino. — V četrtek in petek je bioskop radi norme zaprt. V soboto prične velikanska senzacionalna drama »Sveta mrznja«, dosedaj največji film z divjimi zverinami. — Pri vseh večernih predstavah svira prvovrstna koncertna godba.

§ Mestno kopališče bo z ozirom na velikonočne praznike ta teden 4 dni odprto in sicer v sredo, četrtek, petek in soboto. Kadna kopelj je vse omenjene dni vsem strankam dostopna. Parna kopelj, kakor navadno, v petek ves dan za ženske, ostale dni pa za moške.

§ Slovenska stenografija. Po Veliki noči se začne pouk v slovenski stenografiji v skupinah. Oglasi: Razlagova ulica 15, prililije.

§ Venček natarkejev, ki je bil svoj čas preložen, se vrši končnoveljavno dne 23. aprila v Götzovi dvorani.

Mala oznanila.

Trgovski pomočnik, izurjen v vseh trgovskih strokah, perfektni stenograf, izurjen v korespondenci in knjigovodstvu, želi spremeniti službo. Naslov pove uprava. 547

Treban za moju brijačku radnju mladjeg brilačkog pomočnika sa znanjem hevalskog ili slovenskog jezika. Djoko Krajinević, brijač, Bosna Gradiska. 551 3-1

Postrežnica, pošena se sprejme za popoldan pri Stojca, urar, Jurčičeva ulica 8. 549

Potujem v Italijo ter prevzamem trgovske kakor tudi privatne komisije proti garanciji. Ponudbe pod stev. 460 na upravo lista. 546

Gumbe iz blaga stiska vsakeas Plankl, Tattenbachova ulica 16, III. nad-tr. 550 2-1

Sprejme se takoj gospodična,

vešča popolnoma slovenskega in nemškega jezika, izurjena stenografinja in strojepiska. Začetnice izključene. Reflektira se samo na prvovrstne moči. Pismene ponudbe pod »Perfektno« na upravo »Tabora«. 542 3-2

Zahtevajte povsod »TABOR«!

Stavbeno podjetje Accetto in drugovi

družba z o. z.

MARIBOR :: vogal Frančiškanske in Wildenraiperjeve ulice :: MARIBOR

se priporoča. Cene zmerne.
Postrežba točna in solidna.

470

POSKUSITE!

Kupiti dobro surovo in žgano kavo, sladkor, vse vrste moke in riža, svinjsko mast, bučno in fino namizno olje, domačo slivovko, rum, fini špirit (vinski cvet), fini konjak, kekse, čokolado, kakao, orehe, bosniške češplje, sardine, Maggi v steklenicah in kockah, sveče, razna čistila, barve za obleke, vinski kis, kisovo kisilno, galico, žveplo, ličje (rafljo) in vse drugo špecerijsko in kolonijalno blago, v trgovini

MILOŠ OSET, MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 45

nasproti glavnega kolodvora.

484

fon št. 15.